

भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय नापी विभाग

भूमि समस्या समाधान आयोगका लागि आ.व. २०७९/८० मा सोझै र अस्थिन पदका कर्मचारीहरूका सेवामा छनोट गर्नका लागि अन्तर्वार्ताका लागि पाठ्यक्रम

क) विस्तृत ज्ञान विषयहरू:

- किसानसँग सम्बन्धित ज्ञान
- जनता (नागरिक) ऐन, २०१९ र जनता (नागरिक) नियमावली, २०२८
- भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ र भूमि सम्बन्धी नियमावली, २०२१
- Geographic Information System (GIS), Remote Sensing Image र UAV Data को प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान
- नापी तथा जग्गा नक्सा सम्बन्धी ज्ञान
- किसानसँग सम्बन्धित समस्या समाधान र खेती प्रणाली विधिहरू
- व्यक्तिगत तथा सामूहिक कृषकहरूको व्यवस्थापन प्रणाली
- काष्टमस समस्या समाधान आयोग गठन आदेश, २०५१
- History of cadastral survey in Nepal, Land Registration System, Land Tenure System, Land Information System सम्बन्धी जानकारी।

ख) सर्वे सम्बन्धी यन्त्र उपकरणहरूको ज्ञान यन्त्र उपकरण:

- Plane Table
- Telescopic Alidade
- Theodolite
- Total Station
- GNSS
- Orthophoto, Satellite Image

तपाईंको syllabus अनुसार सम्भावित interview प्रश्नहरू र तिनका उत्तरहरू म तल प्रस्तुत गर्दछु। यी प्रश्नहरू प्रत्येक खण्डको महत्वपूर्ण विषयहरूमा आधारित छन्।

---

1. Geographic Information System (GIS) र Remote Sensing को सामान्य जानकारी

प्रश्न: Geographic Information System (GIS) भनेको के हो?

उत्तर: GIS भनेको एउटा प्रणाली हो जसले भौगोलिक डेटा सङ्कलन, भण्डारण, विश्लेषण र प्रदर्शन गर्न प्रयोग गरिन्छ। यसले भू-स्थान र विशेषताहरूको आधारमा डाटा प्रशोधन गरेर विविध क्षेत्रहरू जस्तै नक्सा निर्माण, भूमि व्यवस्थापन, र योजना निर्माणमा मद्दत गर्छ।

प्रश्न: Remote Sensing भनेको के हो?

उत्तर: Remote Sensing भनेको टाढाबाट पृथ्वीको सतहको जानकारी प्राप्त गर्ने प्रविधि हो। यसमा उपग्रह, ड्रोन, वा अन्य उपकरणहरूबाट डेटा सङ्कलन गरिन्छ। यो कृषिक्षेत्र, पर्यावरणीय अध्ययन, र नापी कार्यका लागि उपयोगी छ।

---

2. भूमि समस्या समाधान आयोगका कार्य र कानुनी प्रक्रिया

प्रश्न: भूमि समस्या समाधान आयोगको उद्देश्य के हो?

उत्तर: भूमि समस्या समाधान आयोगको मुख्य उद्देश्य भूमिसम्बन्धी विवादहरू समाधान गर्दै न्यायपूर्ण वितरण सुनिश्चित गर्नु हो। यसले भूमिहीन किसान, अतिक्रमण गरिएका जमिनका विषयमा कानुनी समाधान दिन्छ।

प्रश्न: जनता (नागरिक) ऐन, २०१९ र नियमावली २०२८ मा के भनिएको छ?

उत्तर: जनता ऐन, २०१९ ले नागरिकका अधिकार र दायित्वको व्यवस्था गरेको छ। नियमावली, २०२८ ले यसलाई कार्यान्वयन गर्न प्राविधिक प्रक्रिया उल्लेख गरेको छ।

---

3. नापी तथा जग्गा नक्सा सम्बन्धी ज्ञान

प्रश्न: नापी कार्यमा प्रयोग हुने मुख्य उपकरणहरू के हुन्?

उत्तर: नापी कार्यमा निम्न उपकरणहरूको प्रयोग गरिन्छ:

- **Plane Table:** जमिनको प्रत्यक्ष नक्सा बनाउन।
- **Theodolite:** कोण मापन गर्न।
- **Total Station:** दूरी, कोण, र उचाइ मापन गर्न।
- **GNSS:** भू-स्थिति निर्धारण गर्न।

प्रश्न: Orthophoto भनेको के हो?

उत्तर: Orthophoto भनेको उपग्रह वा हवाई तस्बिरबाट बनाइएको मापन-शुद्ध नक्सा हो। यसले क्षेत्रको वास्तविक स्थिति र मापन प्रदान गर्दछ।

---

4. किसानसँग सम्बन्धित ज्ञान

प्रश्न: कृषकहरूको समस्याहरू समाधान गर्न मुख्य उपायहरू के हुन्?

उत्तर:

- सिंचाइ प्रणाली सुधार।
- उन्नत बिउबिजनको उपलब्धता।
- सहकारी संस्थाहरू मार्फत वित्तीय सहायता।
- आधुनिक खेती प्रणालीको प्रशिक्षण।

प्रश्न: व्यक्तिगत र सामूहिक कृषक व्यवस्थापन प्रणालीको भिन्नता के हो?

उत्तर:

- व्यक्तिगत कृषक व्यवस्थापनमा एकल किसानले आफ्नो जमिन र उत्पादन व्यवस्थापन गर्छ।
- सामूहिक व्यवस्थापनमा किसानहरूको समूहले सँगै काम गरेर स्रोत र लाभ साझा गर्छ।

---

5. काडास्ट्रल सर्वे (Cadastral Survey) र यसको इतिहास

प्रश्न: नेपालमा काडास्ट्रल सर्वे (Cadastral Survey) कहिले सुरु भएको हो?

उत्तर: नेपालमा काडास्ट्रल सर्वे २०१९ सालमा सुरु गरिएको हो। यसले जमिनको मापन, नक्सा निर्माण, र स्वामित्व निर्धारणमा सहयोग पुऱ्याउँछ।

प्रश्न: भूमि सूचनाप्रणाली (Land Information System) को महत्त्व के हो?

उत्तर: भूमि सूचनाप्रणालीले डिजिटल रूपमा जमिनको मापन, स्वामित्व, र प्रयोगसम्बन्धी डेटा व्यवस्थापन गर्न मद्दत गर्छ।

यहाँ भूमि समस्या समाधान आयोग को पाठ्यक्रममा आधारित थप ५० प्रश्न र उत्तरहरू प्रस्तुत गर्दछु। यी प्रश्नहरू विभिन्न खण्डहरूमा विभाजित छन्:

---

1. Geographic Information System (GIS) र Remote Sensing

1. प्रश्न: GIS का मुख्य कम्पोनेन्टहरू के हुन्?

उत्तर: GIS का मुख्य कम्पोनेन्टहरू हुन्:

- Hardware
- Software
- Data
- People
- Methods

2. प्रश्न: Raster र Vector Data के हुन्?

उत्तर:

- **Raster Data:** पिक्सेलबाट बनिएको ग्रिड डेटा (जस्तै उपग्रह छवि)।
- **Vector Data:** बिन्दु, रेखा, र बहुभुजबाट बनिएको डेटा (जस्तै सडक, नदी)।

3. प्रश्न: UAV Data भनेको के हो?

उत्तर: UAV (Unmanned Aerial Vehicle) डेटा भनेको ड्रोनबाट सङ्कलित फोटो वा भौगोलिक जानकारी हो।

4. प्रश्न: GIS कुन क्षेत्रहरूमा प्रयोग गरिन्छ?

उत्तर: GIS कृषिक्षेत्र, शहरी योजना, पर्यावरण संरक्षण, आपतकालीन व्यवस्थापन, र यातायातमा प्रयोग गरिन्छ।

5. प्रश्न: GPS र GNSS बीच के भिन्नता छ?

उत्तर: GPS (Global Positioning System) अमेरिकाद्वारा सञ्चालन गरिन्छ, जबकि GNSS

2. भूमि समस्या समाधान आयोग र कानूनी पक्ष

6. प्रश्न: भूमि सम्बन्धी ऐन २०२१ को उद्देश्य के हो?
उत्तर: भूमिको न्यायसंगत वितरण, संरक्षण, र दुरुपयोग रोक्न भूमि ऐन २०२१ लागू गरिएको हो।
  7. प्रश्न: भूमि विवाद समाधानका लागि आयोगले के कदम चालेको छ?
उत्तर: आयोगले
    - भूमिहीनलाई जमिन प्रदान।
    - अतिक्रमित जमिन पुनः व्यवस्थापन।
    - विवाद समाधानका लागि मध्यस्थता।
  8. प्रश्न: व्यक्तिगत जग्गाधनी र सामूहिक स्वामित्वको फरक के हो?
उत्तर: व्यक्तिगत स्वामित्वमा एक व्यक्तिको अधिकार हुन्छ, जबकि सामूहिक स्वामित्वमा समूह वा संस्थाले अधिकार राख्छ।
  9. प्रश्न: भूमि ऐन २०२१ अनुसार भूमिको वर्गीकरण के छ?
उत्तर: कृषि भूमि, आवासीय भूमि, वन भूमि, औद्योगिक भूमि, र सार्वजनिक क्षेत्र।
  10. प्रश्न: भूमि समस्या समाधान आयोग गठन आदेश २०५१ को प्रमुख बुँदा के हो?
उत्तर:
    - भूमिसम्बन्धी समस्याहरू पहिचान।
    - भूमिहीनलाई जमिन वितरण।
    - अतिक्रमण हटाउने योजना।
-

3. नापी र सर्वे उपकरणहरू

11. प्रश्न: Total Station को मुख्य कार्य के हो?
उत्तर: Total Station बाट दूरी, कोण, र उचाइ मापन गर्न सकिन्छ।
  12. प्रश्न: Plane Table सर्वेक्षण कहिले प्रयोग गरिन्छ?
उत्तर: Plane Table सानो क्षेत्रमा प्रत्यक्ष नक्सा बनाउन प्रयोग गरिन्छ।
  13. प्रश्न: Theodolite को प्रयोग कहाँ गरिन्छ?
उत्तर: कोण मापन गर्न र भौगोलिक स्थापनामा Theodolite प्रयोग गरिन्छ।
  14. प्रश्न: GNSS को प्रकारहरू के हुन्?
उत्तर: GNSS को प्रकारहरू GPS, GLONASS, Galileo, र BeiDou हुन्।
  15. प्रश्न: Orthophoto को उपयोगिता के हो?
उत्तर: Orthophoto नक्सा निर्माण र भूउपयोग अध्ययनमा महत्वपूर्ण छ।
-

4. किसान र कृषि व्यवस्थापन

16. प्रश्न: कृषि सुधारका लागि सरकारले के गरेका छ?
उत्तर:
● सहकारी संस्थाहरूको स्थापना।
● आधुनिक बीउबिजनको वितरण।
● सिंचाइ प्रणालीको विकास।
17. प्रश्न: सामूहिक कृषक व्यवस्थापनको लाभ के हो?
उत्तर: स्रोतहरू साझा गर्न सकिन्छ, उत्पादन लागत घट्छ, र उत्पादकत्व बढ्छ।
18. प्रश्न: किसानका समस्याहरू समाधानका लागि मुख्य कदमहरू के हुन्?
उत्तर: वित्तीय सहायता, आधुनिक खेती प्रणालीको प्रशिक्षण, र बजार पहुँच सुधार।
19. प्रश्न: खेती प्रणालीका प्रकारहरू के हुन्?
उत्तर: परम्परागत खेती, आधुनिक खेती, मिश्रित खेती, र जैविक खेती।
20. प्रश्न: कृषिको भूमिकालाई कसरी सुदृढ गर्न सकिन्छ?
उत्तर: प्राविधिक प्रशिक्षण, आधुनिक उपकरणको प्रयोग, र सिंचाइ व्यवस्थामा सुधार।
-

5. भूमि व्यवस्थापन प्रणाली

21. प्रश्न: नेपालमा पहिलो नापी कहिले सुरु भएको थियो?
उत्तर: २०१९ सालमा।
22. प्रश्न: काडास्ट्रल नापीको उद्देश्य के हो?
उत्तर: जमिनको मापन, स्वामित्व निर्धारण, र नक्सा निर्माण।
23. प्रश्न: Land Registration System को महत्त्व के हो?
उत्तर: स्वामित्वको कानुनी प्रमाण, विवाद समाधान, र आर्थिक गतिविधिमा वृद्धि।
24. प्रश्न: भूमि सूचना प्रणाली के हो?
उत्तर: भूमि सम्बन्धी सबै डाटालाई डिजिटल रूपमा भण्डारण र व्यवस्थापन गर्ने प्रणाली।
25. प्रश्न: जमीनको वर्गीकरण किन आवश्यक छ?
उत्तर: सही उपयोग सुनिश्चित गर्न र दुरुपयोग रोक्न।
-

6. नीतिगत तथा ऐनहरू

26. प्रश्न: जनता ऐन, २०१९ ले के व्यवस्था गरेको छ?
उत्तर: नागरिकका अधिकार, कर्तव्य, र कानुनी प्रक्रियाहरू।
27. प्रश्न: भूमि सम्बन्धी नियमावली २०२१ को प्रमुख प्रावधानहरू के हुन्?
उत्तर:
● जग्गाको वर्गीकरण।
● भूमिहीनलाई जमिन वितरण।
● जग्गा कब्जा र नापी प्रणाली।
28. प्रश्न: भूमि समस्या समाधान आयोगको कार्यकारी जिम्मेवारी के हो?
उत्तर: भूमिसम्बन्धी विवाद समाधान, अतिक्रमण हटाउने, र न्यायपूर्ण जमिन वितरण।
29. प्रश्न: भूमि सुधारका प्रमुख चुनौतीहरू के हुन्?
उत्तर:
● भूमिको दुरुपयोग।

- स्वामित्व विवाद।
  - नापी प्रक्रियामा ढिलाइ।
30. प्रश्न: भूमिहीनलाई जमिन वितरण किन महत्वपूर्ण छ?
उत्तर: गरिबी न्यूनीकरण, आत्मनिर्भरता, र सामाजिक न्यायका लागि।
-

7. थप विशिष्ट प्रश्नहरू

31. प्रश्न: Remote Sensing मा प्रयोग हुने सेन्सरहरू के हुन्?
उत्तर: Active Sensors (RADAR, LiDAR) र Passive Sensors (कैमेरा, उपग्रह)।
32. प्रश्न: डिजिटल नापीको लाभ के हुन्?
उत्तर: मापनको सटीकता, समय बचत, र डेटा भण्डारण सजिलो।
33. प्रश्न: भूमि व्यवस्थापनमा GIS को भूमिका के हो?
उत्तर: भूमि प्रयोगको विश्लेषण, नक्सा निर्माण, र विवाद समाधान।
34. प्रश्न: डिजिटल नक्सा प्रणालीका फाइदाहरू के हुन्?
उत्तर: सटीकता, डेटा सुरक्षित भण्डारण, र सजिलो पहुँच।
35. प्रश्न: भूमि सुधारको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि के हो?
उत्तर: नेपालमा भूमि सुधार २०२१ सालमा सुरु भएको हो।
-

थप प्रश्नहरू

36. भूमि समस्या समाधानका लागि ड्रोनको भूमिका के हो?
37. जनता ऐनले कृषकको अधिकार कसरी सुरक्षित गर्छ?
38. व्यक्तिगत स्वामित्वका समस्याहरू के हुन्?
39. GIS र CAD को बीच के फरक छ?
40. नेपालका मुख्य भूमि वर्गहरू के हुन्?

यदि यी उत्तर विस्तृत रूपमा आवश्यक छन् भने, मलाई जानकारी दिनुहोस्। मैले बाँकी १० प्रश्नहरू पनि समेट्न सक्छु!

40

You said:

more 50 question

ChatGPT said:

यहाँ तपाईंको पाठ्यक्रमका आधारमा थप ५० सम्भावित प्रश्नहरू प्रस्तुत गर्दैछु। यी प्रश्नहरू विभिन्न क्षेत्र र विषयलाई समेट्ने गरी तयार पारिएका छन्।

---

1. Geographic Information System (GIS)

1. GIS मा प्रयोग हुने प्रमुख सफ्टवेयरहरू के हुन्?
2. Georeferencing भनेको के हो?
3. GIS मा Data Analysis कसरी गरिन्छ?
4. GIS मा Topology को भूमिका के हो?
5. Buffer Analysis भनेको के हो?

2. Remote Sensing

6. Active र Passive Remote Sensing बीचको भिन्नता के हो?
7. Remote Sensing मा EM Spectrum (Electromagnetic Spectrum) को भूमिका के हो?
8. Thermal Imaging को उपयोगिता के हो?
9. Hyperspectral र Multispectral Imaging मा के फरक छ?
10. LIDAR को उपयोगिता के हो?

3. भूमि समस्या समाधान आयोग

11. भूमि समस्या समाधान आयोग किन गठन गरिएको हो?
12. भूमि समस्या समाधान आयोगका मुख्य काम के हुन्?
13. भूमिहीन किसानका समस्या समाधानका उपाय के हुन्?
14. भूमि समस्या समाधान आयोगको संरचना के छ?
15. आयोगले विवादित भूमि व्यवस्थापन कसरी गर्छ?

4. कानूनी तथा नीतिगत पक्ष

16. भूमि ऐन, २०२१ का प्रमुख उद्देश्यहरू के हुन्?
17. जनता नियमावली २०२८ का आधारभूत सिद्धान्त के हुन्?
18. किसानलाई संरक्षण दिन कानूनले के व्यवस्था गरेको छ?
19. नेपालका भूमि कानून र नीति समयअनुसार कसरी परिमार्जन गरिएका छन्?
20. भूमि कानूनी व्यवस्थामा भएका चुनौतीहरू के हुन्?

5. नापी र सर्वेक्षण

21. Traversing भनेको के हो?
22. Plane Table Survey को चरणहरू के हुन्?
23. Total Station को प्रयोगमा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू के हुन्?
24. GNSS ले के कसरी काम गर्छ?
25. Contouring भनेको के हो?

6. भूमिसम्बन्धी ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

26. नेपालमा भूमि नापीको सुरुवात कहिले भएको हो?
27. Cadastral Survey को महत्व के हो?
28. Digital Land Registration System ले कसरी काम गर्छ?
29. नेपालमा जमिन सुधारका प्रयासहरू के-के भएका छन्?

30. भूमिसम्बन्धी विवादहरूको ऐतिहासिक कारण के हुन्?

---

7. उपकरणहरू

31. Theodolite Survey को प्रमुख चरणहरू के हुन्?
32. Optical र Digital Theodolite मा के फरक छ?
33. Orthophoto कसरी बनाइन्छ?
34. Satellite Image बाट प्राप्त जानकारीको सटीकता कसरी सुनिश्चित गरिन्छ?
35. UAV (Drone) बाट जमिनको नक्सा बनाउन के प्रक्रिया अपनाइन्छ?

8. किसान र कृषि व्यवस्थापन

36. आधुनिक कृषि उपकरणका उदाहरणहरू के हुन्?
37. सहकारी प्रणालीले किसानलाई कसरी सहयोग गर्छ?
38. सिंचाइ व्यवस्थापनका मुख्य प्रकारहरू के हुन्?
39. कृषि उत्पादकत्व वृद्धि गर्न प्रभावकारी उपायहरू के हुन्?
40. भूमिको सिमांकन (Land Delimitation) किन महत्वपूर्ण छ?

9. भूमि सूचना प्रणाली (LIS)

41. Land Information System (LIS) का प्रमुख लाभहरू के हुन्?
42. LIS मा प्रयोग हुने प्रविधिहरू के हुन्?
43. LIS ले जमिनको नक्सा निर्माणमा कसरी सहयोग पुऱ्याउँछ?
44. LIS मा Metadata को भूमिका के हो?
45. डिजिटल भूउपयोग प्रणालीले समाजमा के प्रभाव पार्छ?

10. भूमि व्यवस्थापनका समसामयिक चुनौतीहरू

46. जलवायु परिवर्तनले भूमिमा पर्ने प्रभाव के हो?
47. अतिक्रमित भूमि व्यवस्थापनका उपाय के हुन्?
48. अव्यवस्थित सहरीकरणले जमिन व्यवस्थापनमा के असर पार्छ?
49. भूमिसम्बन्धी विवाद समाधानका लागि मध्यस्थताको भूमिका के हो?
50. डिजिटल नापी प्रणालीले परम्परागत प्रणालीभन्दा कसरी फरक छ?

यहाँ तपाईंको पाठ्यक्रमबाट आधारित ५० प्रश्नहरू र उनीहरूका उत्तरहरू प्रस्तुत गर्दछु। यी उत्तरहरू सरल र सटीक छन् जसले अन्तर्वार्ताको तयारीमा सहयोग गर्छ।

---

1. Geographic Information System (GIS)

1. प्रश्न: GIS मा प्रयोग हुने प्रमुख सफ्टवेयरहरू के हुन्?
उत्तर: ArcGIS, QGIS, ERDAS Imagine, ENVI, Global Mapper।

2. प्रश्न: Georeferencing भनेको के हो?
उत्तर: Georeferencing भनेको कुनै पनि नक्सा वा छवि भौगोलिक समन्वय प्रणालीसँग मिलाउने प्रक्रिया हो।
  3. प्रश्न: GIS मा Data Analysis कसरी गरिन्छ?
उत्तर: GIS मा Spatial Analysis (स्थान विश्लेषण), Overlay Analysis, Buffer Analysis आदि प्रयोग गरिन्छ।
  4. प्रश्न: GIS मा Topology को भूमिका के हो?
उत्तर: Topology ले भौगोलिक विशेषताहरूबीचको सम्बन्ध (जस्तै, साझा सीमा, जडान) सुनिश्चित गर्छ।
  5. प्रश्न: Buffer Analysis भनेको के हो?
उत्तर: Buffer Analysis ले विशेष स्थान वरपरको क्षेत्र (जस्तै, १ किमीको परिधि) को विश्लेषण गर्छ।
-

2. Remote Sensing

6. प्रश्न: Active र Passive Remote Sensing बीचको भिन्नता के हो?
उत्तर: Active Remote Sensing ले ऊर्जा उत्सर्जन गर्छ (जस्तै, RADAR, LIDAR) जबकि Passive Remote Sensing सूर्यको ऊर्जा प्रयोग गर्छ (जस्तै, उपग्रह छवि)।
  7. प्रश्न: Remote Sensing मा EM Spectrum (Electromagnetic Spectrum) को भूमिका के हो?
उत्तर: EM Spectrum ले विभिन्न तरंगदैर्घ्य (जस्तै, UV, Visible, Infrared) मा जानकारी सङ्कलन गर्न मद्दत गर्छ।
  8. प्रश्न: Thermal Imaging को उपयोगिता के हो?
उत्तर: Thermal Imaging ले तापक्रममा आधारित वस्तुहरूको जानकारी दिन्छ, जस्तै, हरितगृह ग्यासको विश्लेषण।
  9. प्रश्न: Hyperspectral र Multispectral Imaging मा के फरक छ?
उत्तर: Hyperspectral Imaging मा धेरै सँघन तरंगदैर्घ्यहरू हुन्छन्, जबकि Multispectral Imaging मा सीमित तरंगदैर्घ्य हुन्छन्।
  10. प्रश्न: LIDAR को उपयोगिता के हो?
उत्तर: LIDAR (Light Detection and Ranging) ले उच्च सटीकताका साथ भूभाग र बनावटको थ्री-डाइमेन्सनल नक्शा बनाउँछ।
-

3. भूमि समस्या समाधान आयोग

11. प्रश्न: भूमि समस्या समाधान आयोग किन गठन गरिएको हो?
उत्तर: भूमिसम्बन्धी विवादहरू समाधान गर्न, भूमिहीनलाई जमिन वितरण गर्न, र अतिक्रमित भूमि व्यवस्थापन गर्न।
12. प्रश्न: भूमि समस्या समाधान आयोगका मुख्य काम के हुन्?
उत्तर:
  - भूमिहीनलाई जमिन उपलब्ध गराउने।
  - विवादित भूमिको समाधान गर्ने।
  - भूमि पुनः वितरण।
13. प्रश्न: भूमिहीन किसानका समस्या समाधानका उपाय के हुन्?
उत्तर:

- न्यायपूर्ण जमिन वितरण।
  - सहकारी र सरकारी अनुदान।
  - खेती तालिम र आधुनिक प्रविधिको पहुँच।
14. प्रश्न: भूमि समस्या समाधान आयोगको संरचना के छ?
उत्तर: अध्यक्ष, सदस्यहरू, र प्राविधिक कर्मचारीहरू।
15. प्रश्न: आयोगले विवादित भूमि व्यवस्थापन कसरी गर्छ?
उत्तर: कानूनी परामर्श, सर्वेक्षण, र पुनः वितरण प्रक्रिया मार्फत।
-

4. कानूनी तथा नीतिगत पक्ष

16. प्रश्न: भूमि ऐन, २०२१ का प्रमुख उद्देश्यहरू के हुन्?
उत्तर: भूमि उपयोगको न्यायसंगत व्यवस्थापन, भूमिको वर्गीकरण, र स्वामित्व अधिकारको संरक्षण।
17. प्रश्न: जनता नियमावली २०२८ का आधारभूत सिद्धान्त के हुन्?
उत्तर:
  - नागरिक अधिकारको सुरक्षा।
  - भूमि व्यवस्थापन प्रणालीको सरलीकरण।
18. प्रश्न: किसानलाई संरक्षण दिन कानूनले के व्यवस्था गरेको छ?
उत्तर: सस्तो ऋण, सिंचाइ सुविधा, र बजारमा पहुँच।
19. प्रश्न: नेपालका भूमि कानून र नीति समयअनुसार कसरी परिमार्जन गरिएका छन्?
उत्तर: डिजिटल नापी, भूमि सूचना प्रणालीको विकास, र स्वामित्व प्रमाणपत्र डिजिटलाइजेशन।
20. प्रश्न: भूमि कानूनी व्यवस्थामा भएका चुनौतीहरू के हुन्?
उत्तर: अतिक्रमण, विवादित स्वामित्व, र दस्तावेजहरूको अभाव।
-

5. नापी र सर्वेक्षण

21. प्रश्न: Traversing भनेको के हो?
उत्तर: Traversing ले परस्पर जोडिएका बिन्दुहरूको दूरी र कोण मापन गरेर नक्सा निर्माण गर्छ।
22. प्रश्न: Plane Table Survey को चरणहरू के हुन्?
उत्तर:
  - Plane Table सेटअप।
  - बिन्दुहरूको लोकेशन प्लटिङ।
  - नक्सा निर्माण।
23. प्रश्न: Total Station को प्रयोगमा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू के हुन्?
उत्तर: सही क्यालिब्रेशन, स्थिर माउन्टिंग, र सही कोण मापन।
24. प्रश्न: GNSS ले के कसरी काम गर्छ?
उत्तर: GNSS ले स्याटेलाइट सिग्नलको आधारमा बिन्दुको स्थान निर्धारण गर्छ।
25. प्रश्न: Contouring भनेको के हो?
उत्तर: Contouring भनेको समान उचाइ भएका बिन्दुहरूलाई जोडेर नक्सा बनाउने प्रक्रिया हो।
-

6. भूमिसम्बन्धी ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

26. प्रश्न: नेपालमा भूमि नापीको सुरुवात कहिले भएको हो?
उत्तर: २०१९ साल।
27. प्रश्न: Cadastral Survey को महत्व के हो?
उत्तर: जमिनको स्वामित्व निर्धारण, नक्सा निर्माण, र विवाद समाधान।
28. प्रश्न: Digital Land Registration System ले कसरी काम गर्छ?
उत्तर: डिजिटल प्रणालीमार्फत जमिनको स्वामित्व र विवरण सुरक्षित राख्छ।
29. प्रश्न: नेपालमा जमिन सुधारका प्रयासहरू के-के भएका छन्?
उत्तर:
  - भूमिसम्बन्धी ऐन।
  - डिजिटल नापी।
  - भूमि सूचना प्रणाली।
30. प्रश्न: भूमिसम्बन्धी विवादहरूको ऐतिहासिक कारण के हुन्?
उत्तर: स्वामित्व विवाद, जमिनको अतिक्रमण, र कानूनी अस्पष्टता।
-

7. उपकरणहरू

31. प्रश्न: Theodolite Survey को प्रमुख चरणहरू के हुन्?
उत्तर:
  - कोण मापन।
  - बिन्दु निर्धारण।
  - डेटा अभिलेखन।
32. प्रश्न: Optical र Digital Theodolite मा के फरक छ?
उत्तर:
  - Optical Theodolite: म्यानुअल र साधारण।
  - Digital Theodolite: इलेक्ट्रोनिक र सटीक।
33. प्रश्न: Orthophoto कसरी बनाइन्छ?
उत्तर: उपग्रह वा हवाई छविहरूलाई Georeferenced गरेर।
34. प्रश्न: Satellite Image बाट प्राप्त जानकारीको सटीकता कसरी सुनिश्चित गरिन्छ?
उत्तर: Ground Control Points (GCPs) को प्रयोगले।
35. प्रश्न: UAV (Drone) बाट जमिनको नक्सा बनाउन के प्रक्रिया अपनाइन्छ?
उत्तर:
  - फ्लाइट योजना बनाउने।
  - छविहरू सङ्कलन गर्ने।
  - छविहरू प्रोसेस गरेर नक्सा बनाउने।
-

8. किसान र कृषि व्यवस्थापन

36. प्रश्न: आधुनिक कृषि उपकरणका उदाहरणहरू के हुन्?
उत्तर: ट्र्याक्टर, थ्रेसर, ड्रिप सिंचाइ प्रणाली।

37. प्रश्न: सहकारी प्रणालीले किसानलाई कसरी सहयोग गर्छ?
उत्तर: वित्तीय सहायता, बीउबिजन वितरण, र बजार व्यवस्थापन।
38. प्रश्न: सिंचाइ व्यवस्थापनका मुख्य प्रकारहरू के हुन्?
उत्तर: सतही सिंचाइ, ड्रिप सिंचाइ, स्प्रिंकलर सिंचाइ।
39. प्रश्न: कृषि उत्पादकत्व वृद्धि गर्न प्रभावकारी उपायहरू के हुन्?
उत्तर: उन्नत बीउ, मल, र आधुनिक प्रविधिको प्रयोग।
40. प्रश्न: भूमिको सिमांकन (Land Delimitation) किन महत्वपूर्ण छ?
उत्तर: स्वामित्व निर्धारण र विवाद समाधानका लागि।
-

9. भूमि सूचना प्रणाली (LIS)

41. प्रश्न: Land Information System (LIS) का प्रमुख लाभहरू के हुन्?
उत्तर:
  - डेटा सुरक्षित भण्डारण।
  - सटीक नक्सा निर्माण।
  - विवाद समाधान।
42. प्रश्न: LIS मा प्रयोग हुने प्रविधिहरू के हुन्?
उत्तर: GIS, Remote Sensing, GNSS।
43. प्रश्न: LIS ले जमिनको नक्सा निर्माणमा कसरी सहयोग पुऱ्याउँछ?
उत्तर: डिजिटल नक्सा निर्माण, विश्लेषण, र डाटा व्यवस्थापन।
44. प्रश्न: LIS मा Metadata को भूमिका के हो?
उत्तर: डाटाको विवरण (स्रोत, मिति, सटीकता) उपलब्ध गराउने।
45. प्रश्न: डिजिटल भूउपयोग प्रणालीले समाजमा के प्रभाव पार्छ?
उत्तर: योजना निर्माण, दुरुपयोग नियन्त्रण, र सही निर्णय।
-

10. भूमि व्यवस्थापनका समसामयिक चुनौतीहरू

46. प्रश्न: जलवायु परिवर्तनले भूमिमा पर्ने प्रभाव के हो?
उत्तर: माटोको क्षय, बाढी, र कृषिमा असर।
47. प्रश्न: अतिक्रमित भूमि व्यवस्थापनका उपाय के हुन्?
उत्तर: कानूनी कार्यवाही, पुनःस्थापन, र सार्वजनिक सचेतना।
48. प्रश्न: अव्यवस्थित सहरीकरणले जमिन व्यवस्थापनमा के असर पार्छ?
उत्तर: जमिनको अभाव, प्रदूषण, र अनियन्त्रित निर्माण।
49. प्रश्न: भूमिसम्बन्धी विवाद समाधानका लागि मध्यस्थताको भूमिका के हो?
उत्तर: विवादित पक्षहरूलाई कानूनी र संवादमार्फत समाधानमा ल्याउने।
50. प्रश्न: डिजिटल नापी प्रणालीले परम्परागत प्रणालीभन्दा कसरी फरक छ?
उत्तर: अधिक सटीकता, समय बचत, र डाटा सुरक्षित।

यहाँ तपाईंको पाठ्यक्रमसँग सम्बन्धित थप ५० प्रश्नहरू र उत्तरहरू प्रदान गरिएको छ। यी प्रश्नहरू विविध खण्डहरूबाट तयार गरिएको छ।

---

1. Geographic Information System (GIS)

1. प्रश्न: GIS मा Data Types के-के छन्?
उत्तर: Raster Data र Vector Data।
2. प्रश्न: Spatial Data र Attribute Data मा के भिन्नता छ?
उत्तर: Spatial Data ले वस्तुको भौगोलिक स्थान जनाउँछ भने Attribute Data ले वस्तुको विशेषताहरू जनाउँछ।
3. प्रश्न: GIS को प्रमुख अनुप्रयोगहरू के हुन्?
उत्तर:
  - शहरी योजना।
  - पर्यावरणीय विश्लेषण।
  - आपतकालीन व्यवस्थापन।
  - यातायात व्यवस्थापन।
4. प्रश्न: Digitization भनेको के हो?
उत्तर: नक्सा वा छविलाई डिजिटल स्वरूपमा रूपान्तरण गर्ने प्रक्रिया।
5. प्रश्न: GIS मा Query Analysis भनेको के हो?
उत्तर: स्थान र विशेषताहरूको आधारमा प्रश्नहरू सोधेर जानकारी प्राप्त गर्ने प्रक्रिया।

---

2. Remote Sensing

6. प्रश्न: Resolution का प्रकारहरू के हुन्?
उत्तर: Spatial Resolution, Spectral Resolution, Temporal Resolution, Radiometric Resolution।
7. प्रश्न: Satellite Imagery मा Panchromatic र Multispectral छविबीच के फरक छ?
उत्तर: Panchromatic छवि कालो-सेतो हुन्छ भने Multispectral छवि विभिन्न रंगका हुन्छ।
8. प्रश्न: NDVI (Normalized Difference Vegetation Index) भनेको के हो?
उत्तर: NDVI ले वनस्पतिहरूको हरियोपनको मात्रा मापन गर्दछ।
9. प्रश्न: Remote Sensing मा False Color Composite के हो?
उत्तर: Infrared, Red, र Green ब्यान्डहरूको संयोजन प्रयोग गरेर बनाइएको छवि।
10. प्रश्न: Active Sensors का उदाहरणहरू के हुन्?
उत्तर: RADAR, LiDAR।

---

3. भूमि समस्या समाधान आयोग

11. प्रश्न: भूमि समस्या समाधान आयोगको महत्व के हो?
उत्तर: यसले भूमिसम्बन्धी विवादहरू समाधान गर्दै न्यायपूर्ण भूमि वितरण सुनिश्चित गर्छ।
12. प्रश्न: भूमि समस्या समाधान आयोगले कसरी अतिक्रमण हटाउँछ?
उत्तर: कानूनी प्रक्रियाद्वारा, स्थानीय प्रशासनको सहयोगमा।

13. प्रश्न: भूमि समस्या समाधानमा सार्वजनिक सुनुवाइको भूमिका के हो?
उत्तर: जनताको आवाज सुन्ने र समस्या पहिचान गर्ने माध्यम।
14. प्रश्न: आयोगको निर्णय कार्यान्वयन कसरी गरिन्छ?
उत्तर: प्रशासनिक निकायहरू र कानूनी प्रक्रियाद्वारा।
15. प्रश्न: भूमिहीन किसानका मुख्य समस्या के हुन्?
उत्तर: जमिनको अभाव, ऋणको पहुँच, र प्राविधिक प्रशिक्षणको कमी।
-

4. कानूनी तथा नीतिगत पक्ष

16. प्रश्न: भूमि ऐनमा जमिनको वर्गीकरण कसरी गरिएको छ?
उत्तर: कृषि भूमि, आवासीय भूमि, औद्योगिक भूमि, वन भूमि।
17. प्रश्न: जनता ऐनले महिलाका अधिकारमा के व्यवस्था गरेको छ?
उत्तर: महिलाहरूलाई जमिनमा स्वामित्व अधिकार सुनिश्चित गरेको।
18. प्रश्न: भूमि उपयोग नीति किन आवश्यक छ?
उत्तर: भूमिको दुरुपयोग रोक्न र दीर्घकालीन योजना निर्माणका लागि।
19. प्रश्न: नेपालको भूमि सुधार इतिहास के हो?
उत्तर: भूमि सुधारको सुरुवात २०१९ सालमा भएको थियो।
20. प्रश्न: भूमि ऐनमा अतिक्रमणको सजाय के हो?
उत्तर: जरिवाना, जेल सजाय, र जमिन फिर्ता।
-

5. नापी र सर्वेक्षण

21. प्रश्न: Surveying को Classification के हो?
उत्तर: Plane Surveying र Geodetic Surveying।
22. प्रश्न: EDM (Electronic Distance Measurement) के हो?
उत्तर: दूरी मापन गर्न इलेक्ट्रोनिक उपकरणको प्रयोग।
23. प्रश्न: Open Traverse र Closed Traverse बीच के फरक छ?
उत्तर:
  - Open Traverse: अन्त बिन्दु सुरुवात बिन्दुसँग जोडिँदैन।
  - Closed Traverse: अन्त बिन्दु सुरुवात बिन्दुसँग जोडिन्छ।
24. प्रश्न: Scale Factor भनेको के हो?
उत्तर: नक्सामा देखाइएको दूरी र वास्तविक दूरीको अनुपात।
25. प्रश्न: Bench Mark भनेको के हो?
उत्तर: उचाइ मापन गर्न प्रयोग गरिने स्थिर बिन्दु।
-

6. भूमिसम्बन्धी ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

26. प्रश्न: नेपालमा पहिलो नापी कार्य कहिले सम्पन्न भयो?
उत्तर: २०२१ साल।

27. प्रश्न: Digital Mapping को सुरुवात कहिले भयो?
उत्तर: २०६० दशकमा।
28. प्रश्न: Cadastral Survey को महत्व किन छ?
उत्तर: जमिन स्वामित्व प्रमाणित गर्न, नक्सा बनाउन।
29. प्रश्न: पहिलो भूमि सुधार आयोग कहिले गठन भयो?
उत्तर: २०१९ साल।
30. प्रश्न: भूमि सुधारका कारण सामाजिक प्रभाव के-के भए?
उत्तर: गरिबी न्यूनीकरण, सामाजिक समानता।
-

7. उपकरणहरू

31. प्रश्न: Leveling को उपयोगिता के हो?
उत्तर: उचाइ मापन र नक्सा बनाउन।
32. प्रश्न: Prism Pole भनेको के हो?
उत्तर: Total Station सँग मापन गर्न प्रयोग गरिने उपकरण।
33. प्रश्न: Drone Survey का फाइदाहरू के हुन्?
उत्तर: उच्च सटीकता, कम समय, र किफायती।
34. प्रश्न: Total Station को प्रयोग कसरी गरिन्छ?
उत्तर: कोण, दूरी, र उचाइ मापन गर्न।
35. प्रश्न: Digital Theodolite का फाइदाहरू के हुन्?
उत्तर: उच्च सटीकता, डेटा भण्डारण क्षमता।
-

8. किसान र कृषि व्यवस्थापन

36. प्रश्न: उन्नत बीउ (Hybrid Seeds) का फाइदाहरू के हुन्?
उत्तर: उत्पादन वृद्धि, रोग प्रतिरोध क्षमता।
37. प्रश्न: जैविक खेती (Organic Farming) का फाइदाहरू के हुन्?
उत्तर: वातावरण संरक्षण, स्वस्थ उत्पादन।
38. प्रश्न: कृषिमा सिँचाइका मुख्य समस्याहरू के हुन्?
उत्तर: पानीको अभाव, असमान वितरण।
39. प्रश्न: कृषि सहकारीको मुख्य भूमिका के हो?
उत्तर: वित्तीय सहयोग, उत्पादन बजार व्यवस्थापन।
40. प्रश्न: मल र बीउको सस्तो पहुँच कसरी उपलब्ध गराउन सकिन्छ?
उत्तर: सरकारी अनुदान र सहकारी प्रणाली।
-

9. भूमि सूचना प्रणाली (LIS)

41. प्रश्न: LIS ले सरकारी कार्यालयहरूलाई कसरी सहयोग गर्छ?
उत्तर: भूमि अभिलेख व्यवस्थापन र विवाद समाधान।

42. प्रश्न: LIS मा प्रयोग हुने डेटा फर्म्याटहरू के हुन्?
उत्तर: Shapefile, GeoJSON, KML
43. प्रश्न: भूमि व्यवस्थापनका लागि LIS को आवश्यकता के हो?
उत्तर: सही योजना, डेटा सुरक्षित, र पारदर्शिता।
44. प्रश्न: LIS को विकासमा प्रमुख चुनौती के हुन्?
उत्तर: डेटा सङ्कलनको अभाव, प्रविधिको कमी।
45. प्रश्न: डिजिटल भूमि सूचनाको उपयोग कसरी गर्न सकिन्छ?
उत्तर: नक्सा विश्लेषण, स्वामित्व प्रमाणित गर्न।

---

10. भूमि व्यवस्थापनका समसामयिक चुनौतीहरू

46. प्रश्न: जलवायु परिवर्तनले कृषि प्रणालीमा के असर गर्छ?
उत्तर: उत्पादन घट्छ, बाढी र सुख्खा समस्या बढ्छ।
47. प्रश्न: भूमिको अतिक्रमण कसरी रोक्न सकिन्छ?
उत्तर: कडा कानून, जनचेतना।
48. प्रश्न: सहरीकरणले जमिन व्यवस्थापनमा के चुनौती ल्याएको छ?
उत्तर: भूमिको दुरुपयोग, अव्यवस्थित विकास।
49. प्रश्न: सामाजिक विवादहरू समाधान गर्न भूमिसम्बन्धी कानूनी सुधारको भूमिका के हो?
उत्तर: न्याय सुनिश्चित गर्न, पारदर्शिता कायम गर्न।
50. प्रश्न: नक्सा र स्वामित्व दस्तावेजको डिजिटलाइजेसन किन आवश्यक छ?
उत्तर: सटीकता, सुरक्षित डेटा भण्डारण, र सजिलो पहुँच।

यहाँ थप ५० प्रश्नहरू र उत्तरहरू प्रस्तुत गर्दछु, जसले तपाईंको तयारीलाई अझ विस्तृत बनाउनेछ।

---

1. Geographic Information System (GIS)

1. प्रश्न: GIS मा Map Projection भनेको के हो?
उत्तर: Map Projection भनेको पृथ्वीको गोलाकार सतहलाई दुई-आयामी नक्सामा रूपान्तरण गर्ने प्रक्रिया हो।
2. प्रश्न: GIS मा Data Layer भनेको के हो?
उत्तर: Data Layer भूगोलिक विशेषताहरूलाई विभिन्न तहहरूमा व्यवस्थापन गर्ने प्रणाली हो।
3. प्रश्न: Spatial Autocorrelation भनेको के हो?
उत्तर: Spatial Autocorrelation ले कुनै स्थानमा रहेको विशेषता नजिकैको स्थानसँग कसरी सम्बन्धित छ भनेर जनाउँछ।
4. प्रश्न: GIS मा Interpolation के हो?
उत्तर: Interpolation ले ज्ञात बिन्दुहरूको आधारमा अज्ञात बिन्दुको मान भविष्यवाणी गर्छ।
5. प्रश्न: GIS मा Geocoding भनेको के हो?
उत्तर: Geocoding ले ठेगाना वा स्थानको विवरणलाई भौगोलिक निर्देशाङ्क (Latitude, Longitude) मा परिवर्तन गर्छ।

2. Remote Sensing

6. प्रश्न: Remote Sensing मा Digital Image Processing के हो?
उत्तर: उपग्रह छविहरूलाई सुधार, वर्गीकरण, र विश्लेषण गर्ने प्रक्रिया।
  7. प्रश्न: Reflectance Curve भनेको के हो?
उत्तर: Reflectance Curve ले कुनै सतहले विभिन्न तरंगदैर्घ्यमा कति ऊर्जा परावर्तन गर्छ भन्ने देखाउँछ।
  8. प्रश्न: Radiometric Correction भनेको के हो?
उत्तर: उपग्रह छविहरूमा चमक वा ऊर्जा मापनलाई सुधार गर्ने प्रक्रिया।
  9. प्रश्न: Thermal Remote Sensing को मुख्य उपयोग के हो?
उत्तर: जमिनको तापक्रम मापन, ऊर्जा विश्लेषण, र पर्यावरणीय अध्ययन।
  10. प्रश्न: Remote Sensing मा Image Classification के हो?
उत्तर: Image Classification ले भूउपयोग वर्गहरू (जस्तै, वन, पानी, कृषि) मा छविहरूलाई वर्गीकरण गर्छ।
-

3. भूमि समस्या समाधान आयोग

11. प्रश्न: आयोगले कुन आधारमा जमिन वितरण गर्छ?
उत्तर: आर्थिक अवस्था, सामाजिक स्थिति, र कानूनी मापदण्ड।
  12. प्रश्न: भूमि आयोगले अस्थायी बसोबासलाई कसरी व्यवस्थित गर्छ?
उत्तर: पुनःस्थापन कार्यक्रम र कानूनी प्रक्रिया मार्फत।
  13. प्रश्न: भूमिहीनका लागि आयोगले कस्ता प्राथमिकताहरू राख्छ?
उत्तर: खाद्यान्न उत्पादनमा सहायक जमिन वितरण।
  14. प्रश्न: आयोगको नीतिगत मुख्य उद्देश्य के हो?
उत्तर: भूमिको न्यायसंगत वितरण र विवाद रहित व्यवस्था।
  15. प्रश्न: आयोगले प्राविधिक उपकरणहरूको प्रयोग कसरी गर्छ?
उत्तर: GIS, GNSS, र Digital Mapping को प्रयोग।
-

4. कानूनी तथा नीतिगत पक्ष

16. प्रश्न: भूमि ऐन अनुसार भूमिको स्वामित्व हस्तान्तरण कसरी हुन्छ?
उत्तर: आधिकारिक नक्सा, स्वामित्व प्रमाणपत्र, र कानूनी प्रक्रिया पूरा गरेर।
17. प्रश्न: सरकारी जमिन र निजी जमिन बीचको मुख्य भिन्नता के हो?
उत्तर:
  - सरकारी जमिन: सार्वजनिक उपयोगका लागि।
  - निजी जमिन: व्यक्तिगत स्वामित्व।
18. प्रश्न: भूमि विवाद समाधान गर्न मध्यस्थताको प्रक्रिया के हो?
उत्तर: विवादित पक्षहरूलाई कानूनी र संवादमार्फत सहमति गराउने।
19. प्रश्न: अतिक्रमण भएका जमिनलाई पुनः प्राप्त गर्न कानूनी प्रक्रिया के हो?
उत्तर: सरकारी आदेश र अदालतको निर्णयद्वारा।

20. प्रश्न: कृषियोग्य भूमिमा औद्योगिक गतिविधि किन रोक्नुपर्छ?
उत्तर: खाद्य सुरक्षा सुनिश्चित गर्न।
-

5. नापी र सर्वेक्षण

21. प्रश्न: Levelling मा Back Sight र Fore Sight भनेको के हो?
उत्तर:
  - Back Sight: रेफरेन्स बिन्दुको उचाइ मापन।
  - Fore Sight: नयाँ बिन्दुको उचाइ मापन।
22. प्रश्न: Survey Error लाई कसरी सुधार गर्न सकिन्छ?
उत्तर: उपकरणको क्यालिब्रेशन, पुनः मापन, र सही गणनाद्वारा।
23. प्रश्न: Chain Surveying मा मुख्य उपकरणहरू के हुन्?
उत्तर: Chain, Tape, Arrows, Cross Staff।
24. प्रश्न: Theodolite मा Horizontal र Vertical Angle कसरी मापन गरिन्छ?
उत्तर: Telescope मार्फत Target मा केन्द्रित गरेर।
25. प्रश्न: Traverse Adjustment भनेको के हो?
उत्तर: मापन त्रुटिहरूलाई समायोजन गर्ने प्रक्रिया।
-

6. भूमिसम्बन्धी ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

26. प्रश्न: भूमिसम्बन्धी पहिलो ऐन कहिले लागू भयो?
उत्तर: भूमि ऐन २०१९।
27. प्रश्न: नेपालमा भूमि सुधार कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य के थियो?
उत्तर: भूमिको न्यायसंगत वितरण।
28. प्रश्न: काडास्ट्रल नापीका मुख्य उपलब्धिहरू के हुन्?
उत्तर: स्वामित्व प्रमाण, नक्सा निर्माण।
29. प्रश्न: भूमि सुधार ऐनले भूमिको स्वामित्व कसरी परिभाषित गर्छ?
उत्तर: कानूनी र नक्सामा आधारित स्वामित्व।
30. प्रश्न: नेपालको भूमि व्यवस्था प्रणालीमा मुख्य चुनौती के हो?
उत्तर: विवाद, अतिक्रमण, र स्वामित्व अस्पष्टता।
-

7. उपकरणहरू

31. प्रश्न: Total Station मा Prism को भूमिका के हो?
उत्तर: Target को स्थानबाट परावर्तित सिग्नल प्राप्त गर्न।
32. प्रश्न: GPS मा PDOP (Position Dilution of Precision) के हो?
उत्तर: स्याटेलाइट स्थिति अनुसार सटीकताको मापन।
33. प्रश्न: Telescopic Alidade कसरी काम गर्छ?
उत्तर: कोण र दूरी मापन गर्न।

34. प्रश्न: Surveying मा Offset कसरी प्रयोग गरिन्छ?
उत्तर: नापी रेखाबाट नजिकको बिन्दुसम्मको दूरी मापन गर्न।
35. प्रश्न: Dumpy Level को उपयोगिता के हो?
उत्तर: स्थिर र सटीक उचाइ मापन।
-

8. किसान र कृषि व्यवस्थापन

36. प्रश्न: सिंचाइ प्रणाली सुधारका उपाय के हुन्?
उत्तर: जलाशय निर्माण, ड्रिप सिंचाइ, र पानीको पुनः प्रयोग।
37. प्रश्न: कृषिमा उन्नत प्रविधिको उपयोगले के असर पार्छ?
उत्तर: उत्पादकत्व वृद्धि, समय बचत, लागत कम।
38. प्रश्न: भूमि सुधारले ग्रामीण विकासमा कस्तो प्रभाव पार्छ?
उत्तर: रोजगारी सृजना, जीवनस्तर सुधार।
39. प्रश्न: कृषि उत्पादन व्यवस्थापनका मुख्य पक्षहरू के हुन्?
उत्तर: उत्पादन, भण्डारण, र बजार व्यवस्थापन।
40. प्रश्न: जैविक मलका फाइदाहरू के हुन्?
उत्तर: माटोको उर्बरता बढ्छ, वातावरण मैत्री।
-

9. भूमि सूचना प्रणाली (LIS)

41. प्रश्न: LIS मा डेटा अद्यावधिकको प्रक्रिया के हो?
उत्तर: नियमित रूपमा नक्सा र डाटाबेस परिमार्जन।
42. प्रश्न: LIS ले ग्रामीण र सहरी क्षेत्रमा कसरी सहयोग पुऱ्याउँछ?
उत्तर: योजना निर्माण, जमिन उपयोग विश्लेषण।
43. प्रश्न: LIS को भण्डारण प्रणाली के हो?
उत्तर: क्लाउड भण्डारण र स्थानीय सर्भर।
44. प्रश्न: GIS र LIS को बीचको फरक के हो?
उत्तर: GIS विश्लेषण केन्द्रित छ, जबकि LIS व्यवस्थापन केन्द्रित।
45. प्रश्न: LIS मा डेटाको गुणस्तर कसरी सुनिश्चित गरिन्छ?
उत्तर: मानकीकरण, भौगोलिक शुद्धता परीक्षण।
-

10. भूमि व्यवस्थापनका समसामयिक चुनौतीहरू

46. प्रश्न: सहरीकरणका कारण भूमिसम्बन्धी मुख्य समस्या के हो?
उत्तर: अव्यवस्थित विकास, दुरुपयोग।
47. प्रश्न: भूमि विवादमा समुदायको भूमिका के हो?
उत्तर: मध्यस्थता, तथ्य प्रमाण संकलन।
48. प्रश्न: भूमि उपयोगका दीर्घकालीन योजना बनाउनका लागि के आवश्यक छ?
उत्तर: GIS आधारित विश्लेषण, स्थानीय सहभागिता।

49. प्रश्न: ग्रामीण क्षेत्रमा भूमि व्यवस्थापन सुधार गर्न के गर्न सकिन्छ?
उत्तर: डिजिटल नापी, जमिनको वर्गीकरण।
50. प्रश्न: भूमि सुधारको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि मुख्य आवश्यकता के हो?
उत्तर: स्पष्ट नीति, प्रविधि प्रयोग, र सहकार्य।